

Karcolatok a könyvtárból

Prof. Dr. Mueller Othmár robbantástechnikai különgyűjtemény

Közép-Európa legnagyobb robbantástechnikai gyűjteményét gondozza az Egyetemi Központi Könyvtár és Levéltár Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar Kari Könyvtára. A több mint 26 ezer dokumentumból álló gyűjteményt Prof. Dr. Mueller Othmár végakaratóban hagyta az NKE jogelőd intézményére, a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemre.

Prof. Dr. Mueller Othmár a hadtudomány kandidátusa, az Igazságügyi Műszaki Szakértői Intézet nyugalmazott igazgatója, az Építéstudományi Egyesület Robbantástechnikai Szakosztályának alapítója és haláláig vezetője. 1932. március 15-én született Budapesten. 1954-ben kapott okleveles építészmérnöki diplomát a Budapesti Műszaki Egyetemen. 1959-1965 között gazdasági szakmérnöki, majd munkavédelmi szakmérnöki okleveleket szerzett, 1965-ben a Műszaki Egyetemen a doktori címet is elnyerte. 1965 és 1974 között ösztöndíjas tanulmányokat folytatott az NSZK-ban, Hollandiában, Norvégiában, Dániában, Svédországban, illetve az akkori NDK-ban robbantástechnikai képzésen vett részt. A Zrínyi Miklós Katonai Akadémián disszertációjának sikeres megvédését követően, 1995-ben kandidátusi oklevelet vehetett át.

Tanulmányait munka mellett végezte. Dolgozott többek között a Komárom-megyei Tatarozó és Építő Vállalat főépítésvezetőjeként, a Fővárosi Tanács Városrendezési és Építészeti Főosztályán először mérnökként, majd főmérnökként. 1996-os nyugdíjba vonulásáig az Igazságügyi Műszaki Szakértői Intézet igazgatója volt.

Életét végigkísérte a tudományos közéletben folytatott aktív tevékenység. 1955 óta tagja volt az Építéstudományi Egyesületnek, ahol az építéstudomány műveléséért 1980-ban Alpár Ignác-érem, 1992-ben Egyesületi Érdemérem, 2002-ben ÉTE-díj kitüntetésekben részesült. Az Egyesület Robbantástechnikai Szakosztályának a vezetője, motorja, éltetője volt egészen haláláig. 1961-től sikeres nemzetközi robbantástechnikai kollokviumokat szervezett.

Két alkalommal is magkapta az Osztrák Robbantástechnikusok „*Dynamit pro pace*” kitüntetését (arany és ezüst fokozat). Tiszteletbeli tagja volt a Német Robbantástechnikai egyesületnek és az Amerikai Nemzetközi Robbantómérnök Egyesületnek. Közreműködött továbbá a Magyar Hadtudományi Társaság Műszaki Szakosztályának munkájában, és tagként vett részt az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület Robbantástechnikai Szakosztályának tevékenységében is.

Számos intézményben oktatott, többek között a Munkavédelmi Képző- és Továbbképző Intézetben, a Budapesti Műszaki Egyetem igazságügyi szakértői

szakmérnöki tanfolyamain és a Mérnöktovábbképző Intézetben, a győri Széchenyi István Műszaki Főiskolán, a budapesti Rendőrtiszti Főiskolán, a Kossuth Lajos Katonai Főiskolán, a Zalka Máté (Bolyai János) Katonai Műszaki Főiskolán és a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemen. Tudását önzetlenül osztotta meg a szakma iránt érdeklődőkkel, hallgatói között nagy tiszteletnek és népszerűségnek örvendett.

Tudományos munkássága rendkívül is igen gazdag volt: 8 könyv, és több mint 500 szakcikk szerzője, amelyek belföldön és külföldön egyaránt megjelentek. Emellett a világ számos pontján tartott előadást, többek között: Dél-Afrikában, Kanadában, Tajvanon, az NSZK-ban, Szlovákiában, Lengyelországban, Nagy-Britanniában, Olaszországban, Ausztriában, és Svédországban. . A hazai robbantástechnika úttörőjeként fontosnak tartotta a szakterület képviselőinek összefogását, mivel úgy gondolta, hogy eredményeket csak közösen lehet elérni.

1969-től kezdődően, minden anyagi támogatás nélkül, kitartó gyűjtőmunkával, kiépített kapcsolatrendszer segítségével, valamint szakmai körökben történő folyamatos „jelenlétével” fokozatosan alakította ki Robbantástechnikai Szakkönyvtárát, amelyet végakarata szerint a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemre hagyott. A gyűjtemény több mint 26 ezer dokumentumot foglal magában. Egyedülállósága abból fakad, hogy a világon 1860 óta megjelent

robbantástechnikai, valamint robbanóanyagokkal (például katona és ipari), robbantási sérülésekkel, terroristarobbantásokkal foglalkozó könyveket és egyedi kiadványokat tartalmazza. Ez a 15 nyelven íródott könyv-, és iratanyag gyűjtemény a professzor gyűjtőszervezetének, hihetetlenül kiterjedt nemzetközi kapcsolatrendszerének, széleskörű levelezésének és dokumentumcseréjének eredményeképpen jött létre.

Prof. Dr. Mueller Othmár élete második felében az addigra már jelentős gyűjteményét rendszerezni, valamint katalogizálni kívánta. A cél érdekében elvégzett egy középfokú könyvtárosi tanfolyamot, ahol elsajátította a bibliográfiai leírás tudományát. A könyvtár ötvennégy doboz katalóguscédulát örökölt a gyűjteménnyel együtt, amelyet saját kezűleg készített el a professzor. Ez is azt bizonyítja, hogy tudatosan készült arra, hogy szisztematikus gyűjtőmunkájának eredményét szakszerűen feltárva hagyja az utókorra, a robbantással foglalkozó szakemberek új generációjára.

A HHK műszaki képzéssel, oktatással foglalkozó munkatársai, hallgatói, a Magyar Honvédség és a Rendőrség tűzszerész alakulatainak tagjai, műszaki képzéssel foglalkozó egyetemek oktatói és hallgatói használják rendszeresen ezt az unikális gyűjteményt, amelynek dokumentumai a Könyvtár Hungária körúti olvasótermében helyben olvashatóak.

Analysis of Explosives

A könyv első kiadás 1981-ből, Oxford-ból. A mű a robbanóanyagok különböző elemzési módszereit tárgyalja, valamint a robbanásveszélyes maradványok és rejtett robbanóanyagok kimutatásához és azonosításához nyújt segítséget. Foglalkozik az iparban használatos robbanóanyagokkal és ezek tárolásával, illetve a robbanóanyagok környezeti és orvosbiológiai hatásaival.

Blasters' Handbook: Describing Practical Methods of Using Explosives for Various Purposes

A művet 1925-ben adta ki a kanadai E.I. Du Pont de Nemours & Co. nevű cég. A robbanóanyagok különféle célokra történő használatáról szól, fekete-fehér illusztrációkkal kiegészítve a leírást. Tájékoztatót nyújt a robbanóanyagok típusairól, hatótávolságairól, szerkezeti felépítéséről. A gyakorlati alkalmazások közül leginkább a bányászatot (szén- és ércbányászat) és kőfejtést érinti.

Gyakorlati robbantó technika kézikönyve

Első és egyetlen kiadás 1903-ból. Szerzője Schaffer Antal királyi főmérnök. Több mint kétszáz fekete-fehér ábra található a könyvben, valamint különböző, kihajtható táblázatok (például a különféle vastagságú vaslemezek robbantásához szükséges töltés súlyára vonatkozóan). A mű részletesen ismerteti a robbantó anyagokat, a gyújtószereket és –eszközöket, illetve az ezek hatásfokát mérő műszereket, valamint a a bányászati robbantásokat és az anyagtermelést írja le, építmények és tárgyak robbantásáról szól.

Szöveg: EKKL, fotó: Szilágyi Dénes